

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

МАУП

Кафедра публічного адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту управління
економіки та бізнесу

(підпис)

Інна СЕМЕНЕЦЬ-ОРЛОВА
«17» вересня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
публічного адміністрування
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Інна СЕМЕНЕЦЬ-ОРЛОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ І ГРОМАДИ

Рівень вищої освіти першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)
Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва галузі)
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва спеціальності)
Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування
(назва освітньої програми)

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

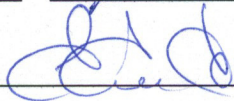
Александрова Марія Василівна, доктор філософії в галузі права, доцент кафедри публічного адміністрування.

Викладач:

Александрова Марія Василівна, доктор філософії в галузі права, доцент кафедри публічного адміністрування.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування

Протокол № 1 від «28» серпня 2025р.

Завідувач кафедри Інна СЕМЕНЕЦЬ-ОРЛОВА

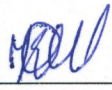
Силабус погоджено з гарантом освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»

«29» серпня 2025р.

Гарант освітньої програми Ганна КУЗЬМЕНКО

Силабус перевірено

«01» вересня 2025р.

Заступник директора ННІУЕБ Ірина КАЛІНА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____;

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____;

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____;

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____.

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу**

Кафедра публічного адміністрування

Назва дисципліни	Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади
Викладач (-і)	Александрова Марія Василівна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya.html
Контактний тел.	+38-(096)-534-8*-9*
E-mail:	mariiaaleksandrova@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya/silabusi.html
Консультації	середа, 2 години, 14.30-15.50, корп. 2, каб. 19

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» охоплює теоретичні основи та практичні механізми забезпечення сталого, збалансованого розвитку регіонів і територіальних громад в умовах децентралізації. Особлива увага приділяється принципам формування регіональних стратегій, інструментам залучення інвестицій та ефективному використанню місцевих ресурсів. Курс розкриває моделі співпраці між органами публічної влади (центрального, регіонального та місцевого рівнів), приватним сектором та інститутами громадянського суспільства. Дисципліна формує у майбутніх публічних управлінців розуміння ролі громадської участі, електронної демократії та партисипативних практик у процесах прийняття управлінських рішень на місцевому та регіональному рівнях.

2. Мета навчальної дисципліни «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» – сформувані у здобувачів знання про закономірності та принципи регіонального розвитку, а також практичні навички з розробки та реалізації проєктів сталого розвитку територіальних громад на засадах ефективної взаємодії публічної влади з громадськістю.

Завдання: ознайомити здобувачів із теоретичними моделями та сучасними концепціями регіонального і місцевого розвитку; розкрити правові, економічні та організаційні засади регіональної політики України в умовах децентралізації та європейської інтеграції; вивчити методичні основи стратегічного планування регіонального та місцевого розвитку; дослідити механізми та інструменти взаємодії публічної влади з інститутами громадянського суспільства; сформувані навички розробки та управління проєктами, спрямованими на підвищення конкурентоспроможності регіону та поліпшення якості життя в громадах; проаналізувати міжнародний та національний досвід міжмуніципального співробітництва.

3. Формат курсу: очний (*offline*).

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)

Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність використовувати систему електронного документообігу	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність впроваджувати інноваційні технології	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)
Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, модульний контроль, підсумкове (екзамен)

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 40 аудиторних годин і 80 годин самостійної роботи; екзамен – 2 години.

6. Статус дисципліни: обов'язкова.

7. Пререквізити: дисципліна «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» передбачає попереднє опанування знаннями та вміннями з навчальних дисциплін: «Децентралізація влади», «Стратегічне управління та управління змінами», «Документообіг та підготовка аналітичних документів», «Методологія досліджень у державному управлінні», «Теорія і практика прийняття управлінських рішень».

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: в освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання семінарських завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу. Для успішного засвоєння курсу «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

10. Зміст дисципліни. Курс складається з чотирьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частини:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального розвитку та децентралізації (лекційні теми 1-3, семінарські теми 1-3):

Тема 1. Сучасні концепції регіонального та місцевого розвитку.

Тема 2. Правові та організаційні засади регіональної політики України.

Тема 3. Територіальна організація влади та формування спроможних громад.

Змістовий модуль 2. Економічні інструменти та стратегічне планування (лекційні теми 4-6, семінарські теми 4-6):

Тема 4. Методологія стратегічного планування регіонального розвитку.

Тема 5. Фінансове забезпечення регіонального розвитку та інвестиційна політика.

Тема 6. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство.

Змістовий модуль 3. Взаємодія влади і громади та партисипативні практики (лекційні теми 7-8, семінарські теми 7-8):

Тема 7. Принципи та механізми публічно-громадської взаємодії.

Тема 8. Інструменти електронної демократії та громадської участі.

Змістовий модуль 4. Управління проєктами та європейський досвід (лекційні теми 9-10, семінарські теми 9-10):

Тема 9. Проєктний менеджмент у сфері регіонального розвитку.

Тема 10. Європейська регіональна політика та інтеграційні аспекти.

11. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-візуалізації.

Проблемна лекція забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначаючи у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу та спонукаючи слухачів до критичного та самостійного мислення, до осмислення всіх наявних аргументів «за» та «проти», до формування та обґрунтування власної позиції.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, групові проєкти та кейс-завдання.

Здобувачі опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернеті бібліотек (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях, пов'язаних з проведенням наукових досліджень,

апробацією та публікацією їх результатів, підготовкою, виконанням і захистом магістерських робіт.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1b19SAAb9_C7rwcO5LCgluDAgISflyArq/view).

13. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Поточний контроль знань											Модульна контроль на робота	Екзамен	Загальна кількість балів
max 60 %												max 40 %	max 100 %
Теми	Тема 1	...2	Тема 3	..4	..5	..6	..7	..8	..9	Тема 10			
Робота на семінарському занятті													
Самостійна робота													

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування, а саме, тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);

- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;

- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (E) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

«А» – 18-20 балів;

«В» – 16-17 балів;

«С» – 14-15 балів;

«D» – 12-13 балів.

«E» – 10-11 балів;

«FX» – менше 10 балів.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових

конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

14. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання. Під час вивчення курсу здобувачами виконуються *самостійні роботи* (див. Робоча програма з навчальної дисципліни «Регіональний розвиток та взаємодія влади і громади»).

15. Форми методи контролю. Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий .

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *екзамен*.

Екзамен проводиться в усній формі: до завдання входять 3 теоретичних питання, за відповідь на які максимально можливо отримати 20 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 20 балів – здобувач надав правильні та повні відповіді на всі запитання: «зараховано», А, 100-90 балів;
- 15 балів – здобувач відповів на всі запитання, проте допустив певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому: «зараховано», В/С, 89-75 балів;
- 10 балів – здобувач відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу; ця оцінка також відповідає правильній відповіді на одне з двох поставлених питань: «зараховано», D/E, 74-60 балів;
- 0 балів – здобувач надав неправильні відповіді на поставлені запитання, виявив неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу та неспроможність послідовно і правильно аргументувати свою відповідь, або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання: «не зараховано», F–FX, 59-0.

17. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю:

1. Дайте визначення поняття «сталий регіональний розвиток» і назвіть його основні принципи.
2. Розкрийте сутність концепції «інклюзивного розвитку» та її важливість для територіальних громад.
3. Охарактеризуйте основні положення теорії «поліосів зростання».
4. Які новітні концепції, окрім сталого, впливають на формування регіональної політики?
5. Поясніть, чим відрізняється «збалансований» розвиток від «нерівномірного» у регіональному контексті.
6. Назвіть основні показники (індикатори) оцінки рівня регіонального розвитку.
7. Визначте мету та основні цілі державної регіональної політики України.
8. Охарактеризуйте ключові законодавчі акти, що регулюють регіональний розвиток.
9. У чому полягає сутність реформи децентралізації та як вона вплинула на повноваження місцевої влади?
10. Розкрийте особливості формування та реалізації державної регіональної політики в умовах воєнного стану.
11. Які основні інструменти регіональної політики передбачені чинним законодавством?
12. Поясніть роль центральних органів виконавчої влади у координації регіонального розвитку.
13. Опишіть рівні управління на регіональному та субрегіональному рівнях в Україні після реформи.
14. Назвіть критерії, за якими оцінюється інституційна та фінансова спроможність територіальних громад.
15. Які функції публічного управління були передані на рівень територіальних громад внаслідок децентралізації?
16. У чому полягає відмінність між регіоном, субрегіоном та територіальною громадою?
17. Розкрийте роль обласних державних адміністрацій/військових адміністрацій у регіональному розвитку.
18. Наведіть приклади успішних практик формування спроможних територіальних громад в Україні.
19. Визначте основні етапи розробки регіональних та місцевих стратегій розвитку.
20. Опишіть механізм застосування SWOT-аналізу при стратегічному плануванні громади.

21. Розкрийте сутність та значення концепції «Smart-спеціалізації» для регіонів.
22. Чому важливо залучати громадськість до етапу визначення пріоритетів стратегії?
23. Поясніть роль моніторингу та оцінки у життєвому циклі регіональної стратегії.
24. Які переваги надає громаді наявність затвердженої Стратегії розвитку?
25. Охарактеризуйте механізм використання коштів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР).
26. Назвіть основні джерела фінансування проектів регіонального розвитку.
27. Що таке державно-приватне партнерство (ДПП) і як воно використовується для розвитку інфраструктури?
28. Які інструменти інвестиційної політики може використовувати місцева влада для залучення капіталу?
29. У чому полягає відмінність між власними та делегованими фінансовими ресурсами територіальних громад?
30. Розкрийте роль місцевих бюджетів у реалізації стратегічних пріоритетів регіону.
31. Визначте поняття «міжмуніципальне співробітництво» та його правові форми.
32. Які основні переваги отримують територіальні громади від участі у спільних проектах?
33. Охарактеризуйте моделі кластерного розвитку та їх вплив на підвищення конкурентоспроможності регіону.
34. Назвіть ключові проблеми, які можуть виникати при реалізації проектів міжмуніципального співробітництва.
35. Поясніть, як механізм «Агенцій регіонального розвитку» сприяє співробітництву громад.
36. Наведіть приклади успішного міжмуніципального партнерства у сфері надання спільних послуг.
37. Сформулюйте принципи ефективної публічно-громадської взаємодії.
38. Опишіть моделі взаємодії влади та громадськості: інформування, консультації, партнерство, співуправління.
39. Яка роль інститутів громадянського суспільства (ІГС) як суб'єктів регіонального розвитку?
40. Назвіть та охарактеризуйте види громадських рад при органах виконавчої влади.
41. Які обов'язки має орган влади щодо забезпечення прозорості та відкритості своєї діяльності?
42. Розкрийте значення соціального діалогу та його форми на регіональному рівні.
43. Що таке «громадський бюджет» (бюджет участі) і як він реалізується?
44. Охарактеризуйте механізм подачі та розгляду електронних петицій.
45. Назвіть основні вимоги до організації та проведення громадських слухань.
46. Як електронна демократія сприяє підвищенню рівня залучення громадян до прийняття рішень?
47. Які існують бар'єри для ефективної громадської участі та як їх можна подолати?
48. Опишіть роль місцевих медіа у забезпеченні публічних обговорень управлінських рішень.
49. Визначте основні фази життєвого циклу проекту регіонального розвитку.
50. Які ключові елементи повинна містити проектна заявка для залучення грантового фінансування?
51. Розкрийте роль та функції менеджера проекту в управлінні регіональними ініціативами.
52. Назвіть методи моніторингу та оцінки реалізації проектів.
53. У чому полягає відмінність між програмою, проектом і планом дій?
54. Які типові помилки допускаються на етапі ініціації та планування проектів?
55. Сформулюйте принципи політики згуртованості (Cohesion Policy) Європейського Союзу.
56. Яку роль відіграють структурні фонди ЄС у підтримці регіонального розвитку?
57. Охарактеризуйте основні напрями співпраці України з ЄС у сфері регіональної політики.
58. Наведіть приклади європейських інструментів фінансової підтримки (наприклад, Interreg).
59. Які уроки може засвоїти Україна з досвіду регіонального розвитку країн-членів ЄС?
60. Поясніть значення принципу субсидіарності у контексті європейської регіональної політики.

18. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Рекомендовані джерела (література):*Основна:*

1. Навчальний посібник для підготовки до вивчення вибіркової освітньої компоненти «Децентралізація публічної влади» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 052 Політологія, 081 Право, 281 Публічне управління та адміністрування. Укладачі: Людмила Горохова, Микола Козловець, Марія Огороднійчук. Житомир: Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 236 с.
2. Шульга А.А. Децентралізація як інструмент публічного управління. Навчально-методичний посібник з пакетом завдань для контролю знань по вивченню сутності процесу децентралізації в Україні та проблем пов'язаних із ним. – Миколаїв: Вид-во: Ємельянова Т.В., 2021. – 122 с.
3. Місцеві фінанси. Навчальний посібник. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022. 105 с.
4. Цимбалюк І. О. Інвестиційне забезпечення сталого розвитку : навчальний посібник / Волинський національний університет імені Лесі Українки, Лабораторія проєктів та ініціатив . Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 244 с.
5. Співробітництво територіальних громад (міжмуніципальне співробітництво – ММС): Навчально-практичний посібник/ За заг. редакцією Толкованова В.В., Журавля Т.В. – Київ. 2016. – 154 с
6. Покатаєв П. С. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
7. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
8. Європейська регіональна політика: підручник. За ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 236 с.
9. С. А. Чукут, О.В. Загвойська, Я. Ю. Цимбаленко : Основи електронного Урядування: навч. посібник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 268 с.

Додаткова:

1. Чорний Р. С. Регіональна політика як домінанта повоєнного відновлення України: монографія. / Чорний Р. С., Чорна Н. П. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2025. 260 с.
2. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2020. – 153 с.
3. Подорожний, В. (2021, 12 квітня). Забезпечення ефективного функціонування агенцій регіонального розвитку [Доповідь на комітетських слуханнях] Державна регіональна політика: виклики, ризики, можливості. <https://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/42479.pdf>
4. Майстренко К.М., Панасюк В.І. Механізми державного регулювання публічно громадського партнерства у сфері соціальної політики: виклики та перспективи. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування, 2024 р., № 3 DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.3.25>

5. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2020. 153 с. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/decentralizatsiya-i-formuvannya-politykyregionalnogo-rozvytku-v-ukraini.pdf>
6. С.В. Васильчак, М.П. Дубина, Е.Б. Бойченко. Інвестиційна стратегія розвитку регіонів в контексті концепції сталого розвитку країни. № 2 (78) (2025): Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки
7. О. В. Шульга. Правові та організаційні засади резильєнтності міст України. Том 2 № 90 (2025): Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право
8. Кравець, А.Ю. і Астахов, І.В. 2024. Регіональна політика України: проблеми та перспективи. Політичне життя. (Лют 2024), 44-51. DOI:<https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.4.6>.
9. Миронюк І. С., Білак-Лук'янчук В. Й., Слабкий Г. О., Беляєв В. Д. Методологія стратегічного планування збереження здоров'я населення територіальної громади. // Україна. Здоров'я нації. – 2024. –№ 1 (75). – С. 141-144.
10. Шпак, Ю. В. (2024). Міжмуніципальне співробітництво у сфері надання адміністративних послуг. актуальні проблеми держави і права, 234.
11. Суворов, В. (2024). Реалізація інноваційних проєктів громадської участі у повоєнному відновленні з використанням інструментів електронної демократії та SMART-рішень. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення, (9), 32-46.

Нормативно-правові акти:

1. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 черв. 2014 № 1508-VII. Законодавство України: сайт. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>.
2. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 02.12.2012 р. №5463-VI Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>
3. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 01.01.2025р. №4059-IX. Законодавство України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
4. Про затвердження Типового положення про агенцію регіонального розвитку : Постанова КМУ від 26.10.2022р. №1203-2022-п Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-2016-%D0%BF#Text>
5. Розпорядження № 333-р: Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України від 09.07.2022 р. № 2389-IX. Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text>
7. Порядок розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 р. № 816. Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF#Text>
8. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-#Text>
9. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. Законодавство України: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>